

ПАЙДАҒА АСАР ЖОБАНЫҢ СЫРЫ мен ШЫНЫ

Атом бомбасы адамзатқа келер қайғы мен қасірет. Қазақстанда күші 20 килотонна болатын алғашқы атом бомбасы 1949 жылы 29 тамызда таңертеңгі сағат 7 - 00 де сыналды. Бұл оқиға Семей облысының Солтүстік Батыс аумағында, Дегелен жотасының түбінде орын алды. Семей ядролық сынақ полигоны ядролық сынақ жасайтын әлемдегі ең ірі полигон болған.

Бұдан 25 жыл бұрын, яғни 1989 жылдың 25 ақпанында Семейдегі сынақ полигонын жабу үшін басталған ұлы күрестің алғашқы қадамы жасалды. Осы күні белгілі ақын, мемлекет және қоғам қайраткері, КСРО Жоғарғы Кеңесіне депутаттыққа үміткер Олжас Сүлейменовтың сайлауалды сөзі жоспарланған болатын. Дәл сол күні Алматыдағы көп адам жиналған митингте ақын, қоғам қайраткері Олжас Сүлейменов Невада штатында (АҚШ) сынақтарға тыйым салу қозғалысын жақтаушыларға Үндеуін оқып, Қазақстанда ядролық сынақтарды тоқтатуды талап етті. Оның жетекшілігімен «Невада-Семей» антиядролық қозғалысы құрылды.

Олжас Сүлейменовтың бастамасымен құрылған «Невада-Семей» антиядролық қозғалысы қаншама адамдардың өмірлеріне тигізіп жатқан зиянды жағдайлардың алдын алды. Атом бомбасы елге келген апатты жағдай, қасірет еді. Ал, бүгінгі таңда зардап шеккен жерлерге, адамдарға көмек көрсету мақсатында Олжас Сүлейменовтың жобасы зор еңбек атқаруда.

Бүгінде Президент Нұрсұлтан Назарбаевтың бастамасымен 29-тамыз халықаралық ядролық сынаққа қарсы күн болып белгіленді. Еліміз бейбітшілік сүйгіш саясатымен әлемдік қоғамдастықта өзіндік орнын алған елдердің санатында танылып келеді.

Сонымен қатар, тағы да бір айта кетерлік жайт «Атом жобасы» аясында біздің қара шаңырағымызда өз үлесін тигізуде. Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің физика-техникалық факультеті, теориялық және ядролық физика кафедрасының ұстаздары мен студенттері осы кең көлемді мәселе аясында бірнеше дөңгелек үстелде өз ойларын ортаға салған болатын. Қорыта келе, еліміздің келер ұрпағын тәрбиелеуде біздің тарихымыз үлкен рөл атқарары хақ. Сол жолдағы бұл қимылдар кімге де болса оң нәтиже берері анық деп білеміз.

ОРАЗЫМБЕТ АЯЖАН, БЕЛИСАРОВА Ф.Б.

ҚазҰУ – ОЛ ЖАСТАР ОРДАСЫ

Сырлы дала, айлы түн, тұнық аспан,
Не сұрайсың қазағым, мына жастан.
Таң атпай тұра тұрсын дейді біреу,
Қандай жақсы күтеміз мұндай бастан.

Бұл мақалаға мен еш ойланбай кірістім. Себебі, бұл тақырып ойыма келгенде кімдер жайлы жазарым да анық еді. Ұлы армандарымның бастауы болған ҚазҰУ-да оқығаныма мен бақыттымын. Себебі, мен мұнда өз арманымдарымның орындалуы үшін күресудемін. Енді мұндағы қысқа уақыттың ішіндегі өзгерістерге көз жүгіртсек.

Мен қара шаңырақ әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университетінде білім алып жатырмын. Осында келгелі бізге өздерінің білімдерін аямай төгіп жатқан, ол біздің ұстаздар еді. Жүрегімізден ерекше орын алған сол тұлғалар жайында мен біраз әңгімеді өрбітпекпін. Бізге әр семестр сайын әр кафедраның ұстаздары бір-бір сабақтан беріп келеді. Ол тұлғалардан біліммен қатар, біз бойға өнегені, тәрбиені, адамгершілік сынды қасиеттің бәрін аламыз десек артық айтқаным болмас. Сөзімнің жалғасы ретінде мына бір өлең жолдарын сол тұлғаларға арнағым келеді.

Үйреттіңіз мына бізге бәрін де,

Бұл өмірдің ғажап сондай сәнін де.

Қоса оған жалықпай еш айттыңыз

Бөледіңіз бізге білім нәрін де!-деп өз сөзімді қорытындыламақпын.

БЕКМЫРЗАЕВА А., НҰРЛАНҚЫЗЫ М.,
БЕЛИСАРОВА Ф.Б.

ТҰЛҒАНЫ ҚАЛЫПТАСТЫРАТЫН БІЛІМ ОШАҒЫ

Қазіргі таңда білім беретін қайнар көздері көптеп кездеседі. Соның ішінде жан-жақты, инновациялы, жаңа технологиялар мен әдістерді қолданатын оқу орнын таңдау бітіруші түлектер мен ата-аналар алдында тұрған басты мақсат болып табылады. Елбасымыз Н.Ә.Назарбаевтың «Терең білім – тәуелсіздігіміздің тірегі, ақыл-ой – азаттығымыздың алдаспаны» деген сөздерінен-ақ білімнің елді алға жетелейтін нысан ретінде қарастырып отырғанын байқауға болады. Жоғары оқу орны ғылыми әрекетті жүзеге асыра отырып, жоғарғы кәсіби білім беретін оқу ордасы. Міне соның ішінде жылдар бойы қалыптасқан тарихы бар әл-Фараби атындағы ҚазҰУ болып табылады.

Еліміздегі үздік университеттердің бірі әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-не жыл сайын Қазақстанның түпкір-түпкірінен мыңдаған түлектер тапсырады. Бірақ оған білім деңгейі жоғары, шығармашылық қабілеті дамыған, талпынысы, ізденісі жоғары, бәсекеге қабілетті жастар ғана түсу мүмкіндігіне ие болады. Ол өз кезегінде бітіруші түлектердің жұмыс берушілер, ірі компаниялар арасында сұранысқа ие болуымен тікелей байланысты.

Қазіргі жаһандану заманында университеттер интеграцияға бейім болып келеді. Осыған орай студенттер мен магистрант, докторанттар арасында халықаралық академиялық мобильдік қарастырылған. Ол дегеніміз студенттеріміз тәжірибе алмасу, білім

жинақтау мақсатында шетелге барып, білім алуға мүмкіндігі бар. Бұл білім ордасын көптеген студенттердің таңдауының келесі бір факторы: озық ғылыми кітапхананың орналасуы. Жас ізденімпаз барлық қажет ақпаратты орталықтандырылған кітапханадан таба алады. Қажет оқулықтың бар жоғын білу үшін электронды кітапханаға кіріп, тапсырыс берсе болғаны, сол оқулық бөлімшелерге келіп түседі. Келесі артықшылығы кітапханада интернет желісі орнатылған, демек ақпараттар оқулықтар мен шектеліп қоймай, шетелдік журнал-газет басылымдарын қолдануға мүмкіндік береді.

Бүгінгі күні ҚазҰУ еліміздің ғана емес, Орталық Азия аймағындағы халықаралық деңгейдегі білім беру ордасы болып отыр. Әлемдік білім жүйесінде де өз ұстанымы бар білім ордасы ретінде дамып келеді. Университет қабырғасында ғылыми ізденіске бағытталған жастардың ойлау қабілетін дамытуға, ақпарат пен білім алуына, студенттердің өзін кемелдендіруіне қажетті жағдай мен жеке қасиеттерін қалыптастыру үшін барлық жағдайлар жасалған. Сол себептен де болар Білім сапасын қамсыздандыру тәуелсіз Қазақстандық агенттігі жүргізген ЖОО-ның ұлттық рейтингінде жыл сайын әл-Фараби атындағы ҚазҰУ бірінші орынды иеленуде. Бұл университеттің ғылым саласындағы көшбасшы позициясын айқындайды.

Түтебаева Айсулу, Белисарова Ф.Б.

ЯДРОЛЫҚ ҚАРУСЫЗ ӘЛЕМ

«Атом жобасы» бүгінгі таңда қандай жағдайда және еліміз осы тұрғыда қандай оң шешімдер қабылдауда? Міне, осы сұрақтар кімнің де болмасын көкейінен орын алары анық. Бұл сұраққа жауапты елбасымыз Н.Ә. Назарбаев «Ядролық сынақтарға тыйым салудан – ядролық қарусыз әлемге» атты халықаралық конференция барысында атап көрсеткен болатын. Өз сөзінде жаһандық қоғамдастықты ядролық қарудан бас тартуға жетелеу қажеттігіне ерекше тоқталған Мемлекет басшысы: «Дәл осы мақсаттарда бүгінде Қазақстан АТОМ халықаралық жобасын іске қосады. Бұл аббревиатура ағылшын тіліндегі abolish testing and mission сөздерінің бірінші әріптерінен құрылған. Яғни, «біздің миссиямыз сынақтарды болдырмау» дегенді білдіреді», – деді.

Осы жоба аясында бірнеше жинақтар басылымдарға басылған болатын. Соның бірі жоба жетекшісі Олжас Сүлейменовтың Невада-Семей қозғалысына қатысты жинағы былтырғы жылы қара шаңырақ әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-да тұсаукесері болып өтті.

Олжас Сүлейменовтың бастауымен құрылған ядролық қарусыздану туралы «Атом жобасы» бүгінде осындай жағдайда. Енді сөзімізді қорыта келе, мына бір өлең шумақтарымен аяқтасақ дейміз:

Сол бір уақыттар, сынды ма елдің жартасы,
Уайыммен жүрді қарттардың сонда алқасы.
Шешімін тапқан бұл бір апатты жағдайды
Олжекең екен, сол бір кісінің арқасы.

Арманын ойлап, қалдың ба, сонда ұлыңды,
Болашақ тұнық тұманға сонда бұрылды.
Осы мақсатпен Олжекең сол сәт бастаған,
«Невада-Семей» қозғалысы бір құрылды.

Былғанбасын еш ерлердегі енді бір жейде,
Ойланып қоям, бүгінгі таңды мен кейде.
Олжекең сынды тұлғалар қалап, жеткізген
Қуанышты бір, бақытты сондай бұл бейне!

СЕЙТОВА МАФТУНА, БЕЛИСАРОВА Ф.Б.

ӨСЕЙІК, ӨРКЕНДЕЙІК, ТОҚТАМАЙЫҚ!

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университетінің студент жастары өздерін жан-жақты қырларымен көрсетуден жалығар емес. Қайсыбір факультет болмасын өздерін өнерден де, білімнен де, тіпті, керемет ұйымдастырушылық қабілетімен де көрсетіп, өз ой-өрістерін дамыта түсуде. Солардың ішінде, біз физика-техникалық факультетінен болғандықтан, өз факультетіміз жайында, осы тұрғыда, біраз ақпарат айтып өтелік. Қазіргі бәсекелестік заманда адамға бір ғана мамандықты игеру аздық етеді. Осы тұрғыдан қарағанда біздің жастар қатты ойланса керек. Себебі, қазіргі студенттерге қарасаң, өнерлері бір төбе, мамандықтарына деген құлшынысы бір төбе деп айтуға әбден болады. Одан бөлек қоғамдық жұмыстарды да кеңінен игеретіндері баршылық. Соның ішінде университетімізде өтілетін ғылыми конференцияларға студенттердің белсене атсалысатынын айтпай кетпеске болмас. Тек өз оқу орнымызда ғана емес, қалалар арасында да бірнеше студенттеріміз ғылыми конференцияларға қатысып, жоғарғы орындарды иеленіп келетін жайлары бар. Енді факультет ішіндегі өмірге оралайық. Факультет өмірінде біздің жастар осыған дейін алған білімдерін нығайтып, шыңдап бос уақыттарында ғылыми үйірмелермен айналысуда. Соның ішінде, ұстаздарымыз Белисарова Фарида Бексұлтанқызының және Кабатаева Раушан

Сарсембековнаның басшылығымен ұйымдастырылып отырған «Thomson Reuters және Scopus» атты ғылыми үйірмені айта кетелік. Бұл үйірме арқылы студенттеріміз бірнеше дөңгелек үстелдер ұйымдастырып, осы тақырып тұрғысында талқылап, соңғы жаңалықтарын айтып, осындай белсенділіктерімен бізді қуантып жатады.

Біздің жастар ертеңі ғой елімінің,
Қорғанысы мына байтақ жерімің.
Өлі-ақ даңқын көтереді биікке,
Алаш елі, қазақ дейтін тегінің!
Армандарды орындайды деп білем,
Міне, осы жасқа деген сенімім!

Қорыта келе, біз студент жастардың осылай өсіп келе жатқанына қуанамыз және мақтанамыз. Өрбіріннің өз салаларында ойып аларлықтай орындарының барына мол сеніммен қараймыз. Бос уақыттарын қоғамдық жұмыстарға, одан қалса осындай үйірмелерге жұмсағаны ескеңең ұрпақтың жеткен жетістіктерінің бастау деп білемін. Жастар-біздің болашағымыз екенін осылай дәлелдеумен келеді. Бұл, әрине, мақтануға тұрарлықтай жайт емеспе?!

Аманжан Хымбат, Тлектесова Дарига,
Рустембаева С.Б.